



Aan

Minister

nota

Beantwoording Kamervragen over het plan voor het
verlagen van het hoogwaterbeschermingsniveau op de
Waddeneilanden

TER BESLISSING

Datum

9 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/41691

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Waterveiligheid

Beslistermijn

16-03-2026

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De leden Bromet, De Hoop en Vellinga-Beemsterboer hebben Kamervragen gesteld over het plan voor het verlagen van het hoogwaterbeschermingsniveau op de Waddeneilanden. Dit onderwerp is ook uitgebreid besproken in het laatste WGO Water (2 februari) en het CD Wadden (12 februari)

Wettelijk is gesteld dat iedere twaalf jaar wordt gezien of aanpassing van de normen voor de primaire waterkeringen nodig is. De Kamer is op 15 januari 2025 geïnformeerd over de uitkomsten van de onafhankelijke evaluatie die Deltares heeft verricht. Uit deze evaluatie blijkt dat er voor een beperkt aantal dijktrajecten aanleiding is om de normen te wijzigen om zo het waterveiligheidsbeleid consistent toe te passen in heel Nederland en te zorgen voor doelmatigheid van uitgaven voor dijkversterking.

De Kamer is op 27 januari 2026 geïnformeerd welke normaanpassingen worden doorgevoerd en waar nog een vervolgproces loopt. Deze aanpassingen lopen via een wijziging van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving, een AmvB onder de Omgevingswet. De betrokken waterschappen hebben aangegeven dat ze bestuurlijk graag eerder betrokken hadden willen worden in het proces, maar ze onderschrijven de methodiek die aan de normering ten grondslag ligt.

Gebaseerd op bovenstaand, is er aanleiding om de dijknormen te wijzigen op onder meer de Waddeneilanden. Met de bestuurders in Noord-Nederland is diverse keren, ook door uw voorganger en de Deltacommissaris, gesproken over de zorgen.

In het WGO Water heeft de Kamer via een motie verzocht om te wachten met de herziening van de normen *“totdat er uitgebreid is gesproken met de betrokken lokale bestuurders en waterschappen, en er meer duidelijkheid is over de integrale veiligheidsstrategie en mogelijke alternatieve plannen voor de bescherming van de eilanden”*. In de beantwoording op de Kamervragen wordt zowel ingegaan op de voorgeschiedenis als gereageerd op de motie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met voorgestelde beantwoording van de Kamervragen.

Datum

9 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/41691

Opgesteld doorDG Water en Bodem
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Waterveiligheid**Aan**

Minister

Bijlage(n)

1

Kernpunten

- Iedereen in Nederland heeft recht op hetzelfde basisbeschermingsniveau; de kans dat iemand overlijdt door een overstroming mag niet groter zijn dan 1 op 100.000 per jaar.
- Er is met de voorgestelde wijzigingen nergens sprake van het verlagen van dit beschermingsniveau.
- De concrete dijknormen zijn gebaseerd op de gevolgen van een overstroming: hoe groter de gevolgen, hoe strenger de norm.
- De gevolgen worden bepaald door overstromingsberekeningen, die worden gemaakt door de provincies en waterschappen. Ook voor de Waddeneilanden zijn de gevolgen bepaald door de betreffende waterschappen en provincies.
- Door o.a. betere inzichten in het verloop van de overstroming op het land en in de evacuatiefractie (het % mensen dat tijdig geëvacueerd kan worden), geeft de onafhankelijke evaluatie van Deltares aanleiding om de dijknormen op enkele plekken aan te passen. Zo ook op de Waddeneilanden.
- Door de regio wordt voor de Waddeneilanden gevraagd om afwijkende normstelling. Dit is onwenselijk en verhoudt zich niet tot het belang van uniformiteit en consistentie van de landelijke systematiek en tot een doelmatige uitvoering van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Daarnaast is van belang dat het waterveiligheidsbeleid betrouwbaar en voorspelbaar is (gebaseerd is op feiten en een onderbouwde systematiek), en niet gebaseerd is op gevoel of de mogelijkheid dat het onderhandelbaar is.
- Dit is verschillende keren, ook door uw voorganger, in gesprekken met de regio aangegeven.

Krachtenveld

- *Overheden Waddeneilanden:* zowel bij het wetterskip Fryslân, de gemeenten en de provincie ligt de aanpassing van de dijknormen gevoelig. Daarbij speelt een rol dat de gemeente Schiermonnikoog had gerekend op een dijkversterking in de komende jaren, maar met de verlaging van de dijknorm is die versterking niet meer noodzakelijk. Met de regio zijn verschillende gesprekken gevoerd en er is aangeboden om te kijken naar de meekoppelkansen die de gemeente Schiermonnikoog met de dijkversterking had willen uitvoeren, en hoe die wellicht alsnog gesteund kunnen worden.
- *Burgers/bedrijven:* voor burgers en bedrijven is het van belang dat het afgesproken landelijke basisbeschermingsniveau geborgd zal blijven bij een doelmatige versterking van primaire waterkeringen. Specifiek voor de Waddeneilanden geldt dat bij 'evacuatie' men vaak denkt aan vervoer van het eiland af, terwijl evacuatie bij een overstroming allereerst naar hoge grond is, wat op alle Waddeneilanden kan. In diepe polders in de Randstad en het rivierengebied is evacuatie vaak veel complexer, omdat hoge grond daar niet altijd dichtbij aanwezig is.
- *Tweede kamer:* tijdens het WGO van 2 februari 2026 is een motie ingediend; *'De Kamer verzoekt de regering te wachten met de voorgenomen herziening van de dijknormeringen, totdat er uitgebreid is gesproken met de betrokken lokale bestuurders en waterschappen, en er meer duidelijkheid is over de integrale veiligheidsstrategie en mogelijke alternatieve plannen voor de bescherming van de eilanden.'*¹

¹ Kamerstuk 36800-J, nr. 25

Juridisch Kader

Voor de wijzingen van normen zal het Besluit Kwaliteit Leefomgeving moeten worden gewijzigd. Hiervoor zullen de normale procedures worden doorlopen. Naar verwachting heeft een dergelijke wijziging een doorlooptijd van ca. 18 maanden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Beantwoording Kamervragen	Voorgestelde beantwoording op de Kamervragen van leden Bromet, De Hoop en Vellinga-Beemsterboer.

Datum

9 maart 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/41691

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Waterveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

1